

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: ПОРАДНИК ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ

Навчально-методичний посібник

Київ
«Літера ЛТД»
2018

УДК 373/.3/.5 (477)
Н72

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(Наказ МОН України від 05.06.2018 № 595)

Розділи підготували:

Софій Н. З., канд. пед. наук (розділи 2, 7, 9, термінологічний словник);
Онопрієнко О. В., канд. пед. наук (розділи 1, 3, термінологічний словник);
Найда Ю. М. (розділи 4, 8);
Пристінська М. С., Большакова І. О. (розділи 5, 6, термінологічний словник)

За загальною редакцією *Н. М. Бібік*, доктора пед. наук,
професора, дійсного члена НАПНУ

Рецензенти:

Зелюк В. В., канд. пед. наук, доцент,
ректор Полтавського обласного інституту післядипломної
педагогічної освіти імені М. В. Остроградського;
Слободянюк Н. Г., директор Білоцерківського навчально-виховного
об'єднання «Загальноосвітня школа I–III ступенів № 15 —
дитячо-юнацький спортивно-оздоровчий клуб»

Надруковано на замовлення Міністерства інформаційної політики України.
Для безкоштовного розповсюдження.

У разі якщо ви придбали цю книгу, просимо повідомити на адресу:
books@mip.gov.ua

Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red.
Н72 Н. М. Бібік. — Київ : Літера ЛТД, 2018. — 160 с.
ISBN 978-966-178-985-1

Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: poradnik dla vchytelja» містить матеріали та практичні завдання, які допоможуть учителям створювати освітнє середовище, забезпечити різні форми інтегрованого навчання, залучати до педагогічної взаємодії родини дітей, інших партнерів, оцінити власну практику в контексті освітніх новацій, здійснювати моніторинг розвитку учнів.

УДК 373/.3/.5 (477)

ISBN 978-966-178-985-1

© Софій Н. З., Онопрієнко О. В., Найда Ю. М.,
Пристінська М. С., Большакова І. О., 2018
© «Літера ЛТД», 2018

Вступне слово	5
Розділ 1. ОГЛЯД КОНЦЕПЦІЇ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»	
1.1. Виклики, що стоять перед початковою школою	11
1.2. Чинники якісної початкової освіти	12
1.3. Мета і головні компоненти Концепції «Нова українська школа»	13
1.4. Компетентнісний підхід, ключові компетентності	14
1.5. Педагогіка партнерства	17
1.6. Особливості організації освітнього процесу	18
Розділ 2. ПУТІВНИК ПО ДЕРЖАВНОМУ СТАНДАРТУ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
2.1. Цільові групи	21
2.2. Принципи Державного стандарту початкової освіти	22
2.3. Освітні галузі	23
2.4. Освітня програма	24
2.5. Навчальна програма	25
2.6. Базовий навчальний план	31
2.7. Типовий навчальний план	32
2.8. Навчальний план закладу освіти	32
2.9. Календарне планування	32
Розділ 3. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ 6–7-РІЧНОГО ВІКУ	
3.1. Початок навчання у школі: вплив на емоційний стан і поведінку дитини	33
3.2. Особливості психічних і пізнавальних процесів	34
3.3. Етапи та умови розвитку пізнавальних інтересів	37
3.4. Особливості розвитку дитини під час організації навчання	40
Розділ 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА: СЕРЕДОВИЩЕ, ЩО НАЛЕЖИТЬ ДІТЯМ	
4.1. Роль учителя у формуванні психологічно безпечного середовища	44
4.2. Забезпечення права вибору	45
4.3. Формування спільних цінностей	46
4.4. Ранкові зустрічі	47
4.5. Фізичне середовище	50
4.6. Розвиток відповідальності	53
4.7. Встановлення правил	53
4.8. Участь дітей в організації освітнього середовища	54
4.9. Багатоманітність світу і простір для кожного	54
4.10. Практичне завдання до розділу	55

Розділ 5. ІНТЕГРАЦІЯ: ТЕМАТИЧНИЙ І ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХОДИ	
5.1. Інтеграція в освіті. Інтегроване навчання	58
5.2. Діяльнісний підхід. Критичне мислення і розв'язання проблем.....	61
5.3. Деякі стратегії розвитку критичного мислення.....	64
5.4. Діяльнісний підхід: ротаційні моделі «Щоденні 5» і «Щоденні 3»	70
Розділ 6. ТЕМАТИЧНЕ НАВЧАННЯ. ПЛАНУВАННЯ ТЕМАТИЧНОГО НАВЧАННЯ	
6.1. Формування міжпредметних компетентностей у процесі тематичного навчання	82
6.2. Планування тематичного навчання	84
Розділ 7. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ УЧНІВ	
7.1. Мета і цілі оцінювання у сучасній школі	94
7.2. Коли починати оцінювання?	95
7.3. Спостереження і записи	96
7.4. Діти з особливими освітніми потребами.....	96
7.5. Основні аспекти процесу оцінювання	97
7.6. Технологія портфоліо.....	99
7.7. Практичне завдання до розділу	104
Розділ 8. СПІВПРАЦЯ З БАТЬКАМИ	
8.1. Основні шляхи співпраці: спілкування.....	105
8.2. Основні шляхи співпраці: залучення батьків до освітнього процесу....	110
8.3. Основні шляхи співпраці: Національна електронна платформа.....	112
8.4. Практичне завдання до розділу	113
Розділ 9. СВЯТКУВАННЯ БАГАТОМАНІТНОСТІ. СОЦІАЛЬНА ІНКЛЮЗІЯ	
9.1. Правовий аспект	115
9.2. Основні поняття: інклюзивна освіта, діти з особливими освітніми потребами	116
9.3. Особливості організації освітнього процесу.....	117
9.4. Практичне завдання до розділу	122
Словник термінів	124
ДОДАТКИ	
<i>Додаток А.</i> Державний стандарт початкової освіти	128
<i>Додаток Б.</i> Форма самооцінки для вчителя	134
<i>Додаток В.</i> Форма спостереження за розвитком дитини віком від 6 до 10 років (початкова школа)	136
<i>Додаток Г.</i> Форма оцінки середовища.....	152
<i>Додаток Д.</i> Ранкова зустріч	154